

تحرك تازه ايران و روسيه در بلا تکلیفی اروپایي ها

دیپلماسی اقتصادی در مسیر شبه سوئیفت

وزیر صمت در گفت و گو با ایلنا: خودروسازی ها ابتدا کوچک سازی و سپس واگذار می شوند

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: ما سبک سازی خودروسازان را شروع کردیم و در نهایت خود آنها را واگذار خواهیم کرد. مجوزهای قانونی آن را نیز از وزارت اقتصاد گرفته ایم اما اگر الان بایسین وضعیت واگذار شوند به سرنوشت واگذاری های قبلی دچار خواهند شد.

رضا رحمانی در گفتگو با خبرنگار ایلنا، در مورد نحوه واگذاری خودروسازان و مسائل مطرح شده در خصوص سازبهای انجام شده در ماه های اخیر، گفت: در بحث نحوه واگذاری ما به دنبال این هستیم که ابتدا کوچک سازی و سپس واگذار کنیم، اینکه خصوصی سازی های قبلی به چه نتایجی منجر شده بحث جداگانه ای است. اینکه مشکل دارند و هیچ کس از آن راضی نیست شکلی در آن نیست، دولت علاقه ای به بنگاهداری ندارد.

سبک سازی خودروسازان را شروع کردیم

رحمانی افزود: از همین روی ماسبک سازی آنها را شروع کردیم و در نهایت خود آنها را واگذار خواهیم کرد. مجوزهای قانونی آن را از وزارت اقتصاد گرفته ایم اما اگر الان بایسین وضعیت واگذار شوند به سرنوشت واگذاری های قبلی دچار خواهند شد. نکته دیگر این است که واگذاری باید به اهل صورت بگذرد.

ایران خود رو و سایر چند قطب شوند

وزیر صمت با بیان اینکه در خصوص واگذاری ایران خود رو و سایر پامسی خواهیم کرد، نگذاریم به این وضعیت دچار شوند، گفت: در آینده این دو مجموعه مجبور هستند که چند قطب شوند و باید شرایطی را به وجود آوریم که اینها بدون دخالت دولت باهم رقابت کنند.

رنو و پژو دیگر جایی در ایران ندارند

رحمانی در مورد ارتباط خودروسازان داخلی با غول های این صنعت گفت: در حوزه خود رو و یکسری مباحث تکنولوژی نیز مطرح است ما باید با برخی شرکت های پیشرو در این صنعت ارتباط داشته باشیم اما بنگاه برد - برد. به طور مثال رنو با هر دو خودروساز اصلی ما شریک بود، مشخص است که برای این شرکت هیچ رقابتی ایجاد نمی شود. من به آقایان گفتیم هر شرکت از یک کشور همکار پیدا کنند اینطور یک رقابت سالم ایجاد می شود. من حتی این موضوع را به سفیران کشورمان در کشورهای هدف اعلام کردم، البته ما ملاحظاتی دیگری هم داریم. نباید فراموش کرد شرکت های رنو و پژو خیلی بد با ما رفتار کردند، خلاف تعهدات و هر گونه اصول همکاری و بازرگانی، در واقع هیچ شریکی با شریک اینگونه رفتار نمی کرد. آنها فکر می کنند که وضعیت همیشه اینگونه خواهد ماند، ما به آنها گفتیم که بروند و دیگر هم برنگردند یعنی اگر تحریم هم برداشته شود اینها جایی ندارند. در دوره قبل با وجود قرارداد ۱۰ ساله با امضای دو رئیس جمهور، ترک قرارداد کردند و با اصلاح ساختارها در آینده شریک خارجی بهتری خواهیم داشت.

از شرکت های خارجی ضرر و زیان خواهیم گرفت

وی در خصوص دو تحقیق و تفحص صورت گرفته در مجلس در مورد قرارداد با خارجی ها و اینکه هیچ گونه اطلاعاتی در خصوص جزئیات و ضرر و زیان ها منتشر نشده است؟ گفت: این مسئله سوال خیلی از افراد است؛ در مورد اینگونه قراردادها یکسری قوانین جهانی در بحث قانون تجارت وجود دارد که در صورت بروز اختلاف می توان به حکمیت یا دادگاه های بین المللی مراجعه کرد. این مسئله در قراردادها مطرح است و از نظر حقوقی شکایت صورت گرفته و ضرر و زیان را به طور حتم از آنها خواهیم گرفت. البته می شد، تضمین سفت و سخت تری را بگیریم و آنها را تحت فشار قرار دهیم. در بحث ساخت داخل و صادرات می توانستیم شروطی تعیین کنیم که در صورت عدم انجام آن ضرر و زیان دریافت شود اما به طور حتم در قرارداد های آتی این موارد رعایت خواهد شد.

مهناز اعدالی

دستیار کرملین خبر داد که ایران و روسیه در حال برقراری ارتباط بین سامانه های پیام رسان مالی خود برای جلوگیری از تحریم های کشور ثالث هستند

خبرگزاری اسپوتنیک روسیه، از قول «یوری یوشاکف»، دستیار رئیس جمهور روز جمعه اعلام کرد: «مادر حال اقداماتی برای ایجاد سامان دهی های مستقیم هستیم، استفاده از پول های ملی و ایجاد تعامل بین سپام و سیستم پیام رسان مالی روسیه، به عنوان جایگزینی برای پرداخت از طریق سوئیفت و محافظت از روابط دو جانبه خود در برابر تحریم های دیگر کشورها هستند. بنابراین به منظور مراقبت از تجارت دو جانبه و روابط اقتصادی، در حال ارزیابی اقدامات لازم نظیر استفاده از ارزهای ملی و اتصال سیستم پیام رسان مالی روسیه و ایران به یکدیگر هستیم.» این در حالی است که پیش از این مقرر شده بود تا سوئیفت به عنوان یک پیام رسان بین بانکی اروپایی بر اساس «قوانین مسدودساز»، فعالیت کند و به واسطه آن طرف اروپایی ملزم بود که نسبت به تحریم های امریکا علیه ایران متعهد نشود؛ اما اکنون با طرح این مبحث که ایران و روسیه در تلاش هستند تا با هم ارتباط مستقیم سیستم پیام رسان مالی روسیه و سامانه پیام رسانی مالی الکترونیکی ایران (سپام)، به عنوان جایگزینی برای سوئیفت، شبه سوئیفت را در اوراد و بین بانکی خود ایجاد کنند که مانع تحریم های کشورهای ثالث شود، این گمان را تشدید می کند که روسیه در حال دورزدن سوئیفت اروپایی است.

مسکو تهران در اندیشه راه اندازی شبه سوئیفت

مقام روسی در حالی از راه اندازی شبکه پیام رسان شبه سوئیفت با ایران در جهت بی اثر کردن تحریم ها خبر داد که بانک مرکزی ایران تاکنون هیچ گام جدی و عملیاتی برای فعال سازی پیمان های پولی بر نداشته است.

در این زمینه بانک مرکزی تنها به معرفی «سپام» به عنوان یک سامانه پیام رسان الکترونیکی مالی پرداخته که بر اساس آن مقرر شده که تمامی سیستم های بانکی تحت پروتکل های استاندارد مبادلات مالی به یکدیگر متصل و ارتباطات و مراودات میان بانکها و بانک مرکزی به صورت الکترونیکی و امن عملیاتی شود. ضمن اینکه امکان پیاده سازی ابزارهای نظارتی بانک مرکزی بر روند این مراودات نیز در نظر گرفته شده است.

مسکو تهران در اندیشه راه اندازی شبه سوئیفت

مقام روسی در حالی از راه اندازی شبکه پیام رسان شبه سوئیفت با ایران در جهت بی اثر کردن تحریم ها خبر داد که بانک مرکزی ایران تاکنون هیچ گام جدی و عملیاتی برای فعال سازی پیمان های پولی بر نداشته است.

در این زمینه بانک مرکزی تنها به معرفی «سپام» به عنوان یک سامانه پیام رسان الکترونیکی مالی پرداخته که بر اساس آن مقرر شده که تمامی سیستم های بانکی تحت پروتکل های استاندارد مبادلات مالی به یکدیگر متصل و ارتباطات و مراودات میان بانکها و بانک مرکزی به صورت الکترونیکی و امن عملیاتی شود. ضمن اینکه امکان پیاده سازی ابزارهای نظارتی بانک مرکزی بر روند این مراودات نیز در نظر گرفته شده است.

پیش از این برخی کارشناسان به دنبال تعلل اتحادیه اروپا در راه اندازی سوئیفت، پیشنهاد دادند که برای عبور از تحریم های این خط مالی بین ایران و روسیه برقرار شود. اکنون نیز مقامات روسیه عنوان کرده اند که قصد دارند با اتصال این دو سامانه پیام رسان مالی الکترونیکی بخشی از تحریم های امریکا را دور بزنند، ولی باید دید با توجه به شرایط دیپلماسی سیاسی کنونی ایران، تغییر رویکرد دیپلماسی اقتصادی قابل توجیه است؟

انقلاب پیمان های پولی در تجارت خارجی در دستور کار مجلس

در هفته اول شهر پورما مجلس شورای اسلامی بررسی طرح «راه اندازی و استفاده از پیام رسان مالی و انعقاد پیمان های پولی دو و چند جانبه در تجارت خارجی» را در دستور کار خود قرار داد.

در صورت تصویب این طرح یک فوریتی که نقش مهمی در بی اثر کردن تحریم های بانکی امریکا ایفا می کند، ایران هم مشابه برخی کشورهای دیگر از جمله چین و روسیه به دنبال ایجاد و استفاده از پیام رسان های مالی موازی سوئیفت خواهد رفت.

پیش از این امریکا از ابزار سوئیفت علیه ایران به دو شیوه استفاده می کرد. در مرحله اول به واسطه این ابزار نسبت به مرصدمبادلات ایران اقدام می کرد زیرا دولت امریکا با دسترسی غیرقانونی به سوئیفت و داده های آن، این امکان را دارد تا همه مبادلات انجام شده در آن را رصد کند. این پیام رسان مالی در قالب برنامه رهگیری تأمین مالی تروریسم (FTFT) اطلاعات ترانکشن های بانک های ایرانی را در اختیار وزارت خزانه داری امریکا قرار می دهد و آنها می توانند به سادگی بانک های طرف مقابل را تهدید کنند.

شکل دوم، تهدید ایران به قطع سوئیفت است که منجر به ایجاد اختلال در مبادلات بانکی کشور می شود. در واقع آنجا که پیام رسانی مبادلات مالی ایران از طریق سوئیفت انجام می شود،

سکوت بانک مرکزی در مورد چرایی و چگونگی امکان عملیاتی شدن اتصال سپام به سیستم باعاً ایجاد گمانه زنی هایی در این مورد شده است. باید دید با توجه به شرایط دیپلماسی سیاسی کنونی ایران، تغییر رویکرد دیپلماسی اقتصادی قابل توجیه است؟

قطع این دسترسی، ایران را در انجام تجارت با کشورها و فرآیندهای مالی آن با مشکل مواجه می کند.

بر این اساس پس از افزایش دسترسی بی حد و حصر امریکایه پیام رسان مالی سوئیفت، برخی کشورهای به سمت گشایش مسیرهای جدید مالی رفتند. این کشورها جهت رهایی از هزینه و ریسک ناشی از مبادلات دلاری و نقل و انتقال سوئیفت و حذف نقش واسطه گری برخی بانکها، اقدام به استفاده از پیام رسان های موازی با سوئیفت کرده اند که در این زمینه چین و روسیه پیشتاز هستند.

یکی از کشورهای پیشرو در زمینه راه اندازی پیام رسان مالی موازی سوئیفت، روسیه است. در سال ۲۰۱۴ و زمانی که اتحادیه اروپا و امریکا اولین دور تحریم های بین المللی را به دلیل آنچه «مداخله در بحران اوکراین و الحاق کریمه توسط روسیه» خوانده شده بود، علیه مسکو اعمال کردند، این کشور شروع به طراحی یک سامانه پیام رسان مالی بین المللی کرد که از همان زمان در ۲۳۴ درصدی داشته است و به عدد ۱۴۵۵ هزار میلیارد یوان رسیده است. ۶ مؤسسه مالی در فوریه سال ۲۰۱۹، به عنوان کاربر دارای دسترسی غیر مستقیم، به CIPS پیوسته اند. از میان این ۶ کاربر، ۳ کاربر در سرزمین اصلی چین و ۳ کاربر نیز در بیرون از

ایران را در دستور کار خود قرار داد.

عنوان نمونه با استفاده از این پیام سان، داده ها فقط در یک یادو کشور خاص ذخیره نمی شوند، بلکه قرار است در یک شبکه ای از کشورهای گسترده شود و مراکز متعددی داشته باشد تا از سوءاستفاده های امنیتی و اطلاعاتی از این داده ها به نفع چند کشور خاص جلوگیری شود. همچنین این سامانه پیام رسانی منطبق بر استانداردهای معتبر بین المللی طراحی شده است؛ این بدین معنی است که در تمامی کشورهای جهان قابلیت استفاده و راه اندازی را دارد و توانایی تبادل با سوئیفت را نیز به صورت مستقیم دارد.

در حال حاضر بیش از ۲۰۰ بانک روسی و همچنین شرکت های نفتی و سرمایه گذاری متعدد به پیام رسان موازی سوئیفت روسیه متصل شده اند. روسیه، اعضا و شرکای بریکس را دعوت کرده است تا به این سامانه موازی سوئیفت بپیوندند تا کنترل امریکایر نظام مالی بین المللی را زیر سوال ببرند.

همچنین روسیه یک سامانه پرداخت کارتی بنام (National payment system MIR) برای تبادل مالی طراحی کرده تا بر اساس آن پرداخت های خرد داخلی را به عنوان جایگزین سامانه های بین المللی مانند ویزا و مستر کارت انجام دهد. در حال حاضر ۹۰ درصد دستگاه های خودپرداز روسیه به این سامانه پرداخت داخلی متصل هستند که نسخه داخلی ویزا و مستر کارت برای روسیه است.

چین نیز از سال ۲۰۱۵ در راستای افزایش استفاده از یوان در معاملات بین المللی، اقدام به راه اندازی سامانه پرداخت بین بانکی بین المللی (CIPS) کرد. هدف از راه اندازی این سامانه پرداخت، کاهش وابستگی به سامانه پرداخت دلاری امریکا در معاملات میان چین با کشورهای طرف تجاری است.

سامانه پرداخت بین بانکی بین المللی چین بدون نیاز به استفاده از سامانه های پرداختی غرب و با تسهیل مبادلات مالی میان کشورهای مختلف، کل شبکه مبادلات فرامرزی پرداخت شده توسط یوان در تجارت با تمام شرکای چین را پوشش می دهد. کشور چین در این راه پیشرو است و به واسطه این اقدامات اقتصادی روسیه نیز اثر گذاری معکوسی در مقایسه با تحریم های مالی و بانکی خواهد داشت.

البته طبق اعلام منابع رسمی روسیه این واحد پول الکترونیکی تحت کنترل نهادهای دولتی خواهد بود و برخلاف بیت کوین قابلیت تولید با فراوندهای «معدن کاری» توسط ماینرها ندارد.

سیستم پرداخت و تسویه بانکی کشور روسیه (SPFS) در سال ۲۰۱۴ به عنوان جایگزینی برای سوئیفت طراحی و توسعه داده شد. این اقدام در راستای تهدید روسیه به قطع دسترسی بانک های کشورش به خدمات رسانی سوئیفت، از سوی اروپا و امریکا در دستور کار قرار گرفت.

مجلس بررسی طرح «راه اندازی و استفاده از پیام سان مالی و انعقاد پیمان های پولی دو و چند جانبه در تجارت خارجی» را در دستور کار خود قرار داد. در صورت تصویب این طرح، ایران هم مشابه برخی کشورهای دیگر از جمله چین و روسیه به دنبال ایجاد و استفاده از پیام رسان های مالی موازی سوئیفت خواهد رفت

سرزمین اصلی قرار دارند. در حال حاضر ۳۱ بانک، کاربر مستقیم CIPS هستند. همچنین تا فوریه ۲۰۱۹، کل کاربران غیر مستقیم CIPS به ۸۲۴ عدد رسیده است که از میان آنها ۶۳۰ کاربر در آسیا، ۱۰۴ کاربر در اروپا، ۳۱ کاربر در آفریقا، ۲۵ کاربر در امریکای شمالی، ۱۷ کاربر در اقیانوسیه و ۱۷ کاربر نیز در امریکای جنوبی قرار دارند. تا تاریخ مذکور، دسترسی ۸۹ کشور و منطقه به سامانه پرداخت CIPS جهت انجام معاملات یوانی، توسط این کاربران غیر مستقیم فراهم شده است. این در حالی است که در زمان راه اندازی فزاد اول CIPS در اکتبر ۲۰۱۵، در ابتدای کار ۱۹ بانک تجاری در سرزمین اصلی چین به عنوان کاربر دارای دسترسی مستقیم و ۱۷۶ بانک به عنوان کاربر دارای دسترسی غیر مستقیم از بیش از ۵۰ کشور حضور داشتند.

استفاده روسیه از بلاک چین در جایگزینی سوئیفت

چندی پیش ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه در نشست غیررسمی از راه اندازی یک واحد پول الکترونیکی خبر داد. این پول الکترونیکی رسمی با هدف مقابله با تحریم های امریکا و اروپا راه اندازی کند. در این زمینه مقامات روسی معتقدند که استفاده از یک واحد پولی الکترونیکی این ظرفیت را دارد که تحریم های مالی امریکا و اتحادیه اروپا علیه روسیه را خنثی کند ضمن اینکه در اقتصاد روسیه نیز اثر گذاری معکوسی در مقایسه با تحریم های مالی و بانکی خواهد داشت.

البته طبق اعلام منابع رسمی روسیه این واحد پول الکترونیکی تحت کنترل نهادهای دولتی خواهد بود و برخلاف بیت کوین قابلیت تولید با فراوندهای «معدن کاری» توسط ماینرها ندارد.

سیستم پرداخت و تسویه بانکی کشور روسیه (SPFS) در سال ۲۰۱۴ به عنوان جایگزینی برای سوئیفت طراحی و توسعه داده شد. این اقدام در راستای تهدید روسیه به قطع دسترسی بانک های کشورش به خدمات رسانی سوئیفت، از سوی اروپا و امریکا در دستور کار قرار گرفت.

کاهش تورم ایجاد می کند و از همین روی شاهد این هستیم که نرخ های تورم ماهانه در سال ۹۸ بسیار کمتر از نرخ این شاخص در سال گذشته بوده است.

وی گفت: البته بخشی از کاهش سرعت رشد نقدینگی به دلیل اشباع تغییر قیمت ها است به این معنا که تقاضا کاهش

امکان کاهش نرخ تورم به ۲۰ درصد وجود دارد

وی ادامه داد: از حاصل از فروش نفت به دولت رفت، دولت هم ریال آن را به بانک مرکزی پس داد و بانک مرکزی به دولت این اجازه را ندارد که برای بازپرداخت آن پول چاپ کند که در مجموع بانک مرکزی توانست کنترل خوبی در این حوزه انجام دهد.

این کارشناس اقتصادی با اشاره به سایر اقدامات بانک مرکزی برای کنترل رشد نقدینگی گفت: وقتی یک میلیارد ریال سکنس کهنه از اقتصادی ایران محو و حذف شد بانک مرکزی دقیقاً به اندازه همان یک میلیارد ریال پول چاپ و وارد کرد. از سوی دیگر اجازه استقرار از بانک مرکزی هم به شدت کاهش یافت.

عزتی با بیان اینکه کاهش سرعت رشد نقدینگی به تثبیت بازار کمک می کند، افزود: این پیوند شرایط اقتصادی بستتر را برای

استاد دانشگاه تربیت مدرس با بیان اینکه اگر روند ۱۰ ماه گذشته ادامه یابد، کاهش نرخ تورم ادامه پیدا می کند و حتی به کانال بیست درصد هم می رسد، گفت: بخشی از کاهش سرعت رشد نقدینگی به دلیل اشباع تغییر قیمت ها است به این معنا که تقاضا کاهش یافته و شاهد تثبیت بازارهای مالی و به ویژه بازار ارز هستیم.

مرتضی عزتی در گفت و گو با ایلنا درباره کاهش سرعت نقدینگی در کشور گفت: بخش عمده ای از کاهش سرعت رشد نقدینگی به سیاست های تثبیتی بانک مرکزی برمی گردد و اینکه بانک مرکزی سعی کرده پول بیشتری به اقتصاد تزریق نکند

گزارش

یک کارشناس اقتصادی: